

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4T/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010392
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Korbeľová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010392.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. Eva Korbeľová, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19. 06. 2023 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

P. A. J. R. X. T., nar. XX. XX. XXXX v B. B., trvale bytom O. XXX/XX, J.,

uznáva sa vinným, že

v období od júla 2021 doposiaľ v mieste trvalého bydliska a na iných miestach kde sa zdržiava, si riadne neplní svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva z rozsudku Okresného súdu Banská bystrica č.k. 37P/122/2017-66 zo dňa 13. 11. 2017, právoplatný a vykonateľný dňa 13. 12. 2017 a to prispievať na výživu syna K. Š., nar. XX. XX. XXXX sumou vo výške 150 Eur a na výživu dcéry V. Š., nar. XX. XX. XXXX sumou vo výške 130 Eur vždy do 15-teho dňa v mesiaci do rúk matky L. Š., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. B. XX, napriek tomu, že v predmetnom období nepoberal žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou, nebol poberateľom žiadnej dávky vyplácanej príslušným ÚPSVaR, nie je evidovaný príslušným ÚPSVaR v evidencii nezamestnaných a bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, čím mu vznikol dlh na výživnom, voči L. Š., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. B. XX, do súčasnosti 6 720 Eur, hoci bol trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 4T/29/2021 zo dňa 08. 06. 2021, právoplatný dňa 24. 06. 2021 odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák.,

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplní zákonnú povinnosť vyživovať iného, a taký čin spáchal hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák.,

z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody sa z a r a d ť u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 10. 05. 2023 bola Okresnému súdu Banská Bystrica doručená obžaloba Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 2 Pv 81/23/6601-4 zo dňa 10. 05. 2023 na P. A., nar. XX. XX. XXXX v B. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Hlavné pojednávanie konané dňa 19. 06. 2023 sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného P. A. vzhľadom na splnenie podmienok uvedených v § 252 ods. 2 Tr. por., teda že obžalovanému bola obžaloba riadne doručená (doručenka za čl. 109), obžalovaný sa mal možnosť ku skutku vyjadriť (výsluch obžalovaného v prípravnom konaní čl.20-28, písomné dôvody odporu čl. 112) a bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený (poučenie v predvolaní na hlavné pojednávanie čl.114). Z uvedeného dôvodu sa na hlavnom pojednávaní so súhlasom prokurátora prečítala výpoveď obžalovaného P. A. z čl. 20-28 z prípravného konania, kedy tento uviedol, že čo sa týka skutku kladeného mu za vinu, je to pravda, teda že výživné od júla 2021 do času jeho výsluchu (31.03.2023) na deti K. T. T. V. neplatil vôbec. V tomto období nebol evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, bol zamestnaný ako kuchár a to v istom období v Bratislave a aktuálne pracuje v OC Európa v Banskej Bystrici, v Bistro 21, kde má pravidelný príjem v priemere 700 € mesačne v čistom. O tom, že deti boli zverené matke vie a tiež vie o tom, že je povinný platiť na syna K. 150 € a na dcéru V. 130 € mesačne, ktoré má platiť k rukám ich matky L. Š. . Tiež si je vedomý toho, že je stále v podmienke, pretože už v minulosti bol pre neplatenie výživného uznaný vinným. Bol si vedomý toho, že k dňu výsluchu mal dlh na výživnom v sume 5.880 €, ktorá suma sa mu každým mesiacom zvyšuje o 280 €. Mrzí ho táto situácia, chce celý dlh na výživnom uhradiť v plnej výške v čo najkratšom čase, do konca apríla 2023. Výživné neplatil, pretože nemal dostatok peňazí, okrem toho mal aj nejaké exekúcie a keď všetko zaplatil, ostalo mu cca 200 € pre neho. S deťmi sa snaží kontaktovať, navštevujú ho každý druhý víkend, teda sú v kontakte a deťom kupuje darčeky keď majú meniny, narodeniny, aj na Vianoce.

V podanom odpore zo dňa 22. 05. 2023, ktorý podal obžalovaný v zákonom stanovenej lehote osobne dňa 23. 05. 2023 voči trestnému rozkazu vydaného v tomto konaní dňa 15. 05. 2023 uviedol len toľko, že "podáva odvolanie voči rozsudku č.k 4T/28/2023-108".

Matka maloletých detí L. Š., v procesnom postavení svedkyne sa hlavného pojednávania zúčastnila a uviedla, že sa pridrižiava svojej výpovede z prípravného konania, teda že s obžalovaným P. A. istý čas žili ako druh a družka a z ich vzťahu sa narodili deti a to K. Š., nar. XX.XX.XXXX a dcéra V. Š., nar. XX.XX.XXXX, pričom asi v roku 2012 sa rozišli a otec sa od nich odsťahoval. Následne si ona podala návrh na zverenie detí do jej starostlivosti a ma určenie výživného. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica boli obe deti zverené do jej starostlivosti a otec bol zviazaný platiť výživné vo výške 100 € mesačne pre každé dieťa zvlášť, ktorá povinnosť bola obžalovanému následne na základe jej návrhu zvýšená a to u syna K. sumy na 150 € a u dcéry V. na sumu 130 € mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k jej rukám vždy do 15-teho dňa v mesiaci.

Zdôraznila, že obžalovaný P. A. si nikdy neplnil výživovaciú povinnosť k deťom, preto v minulosti podávala návrh na exekúciu a tiež aj trestné oznámenie, súd ho uznal vinným pre neplatenie výživného a dal mu podmienku, ktorá asi aj aktuálne trvá. Napriek odsúdeniu obžalovaný znovu neplatil výživné od júla 2021 a počas tejto doby nezaplatil ani jednu platbu, nielen zameškané, ale ani bežné výživné na základe čoho mu vznikol dlh vo výške 6.720 €. Uviedla, že deň pred hlavným pojednávaním jej obžalovaný telefonoval s tým, že jej tento uviedol, že má peniaze a ide jej ich vložiť na účet, ale doteraz jej na účet nebolo nič vložené a neverí tomu, že by jej obžalovaný peniaze poslal, tiež pochybuje, že by mal toľko peňazí, aby jej to mohol zaplatiť.

Ona je zamestnaná v Roosveltovej nemocnici, má pravidelný príjem z ktorého dokážem deťom zabezpečiť čo potrebujú, hmotnou núdzou netrpia a ona je poberateľkou náhradného výživného.

Na hlavnom pojednávaní sa súd oboznámil čítaním s listinnými dôkazmi, medzi ktoré patrili: rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.l. 44-46, rodné listy č.l. 39-40, potvrdenia o návšteve školy č.l. 41-42, správa ÚPSVaR č.l. 54-59, správa SP č.l. 47-53, správa od zamestnávateľa č.l. 60, prehľad dlhu

na výživnom č.l. 89, správy na obvineného č.l. 74-88, 91-93, úradný záznam č.l. 90, trestný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.4T/29/2021 č.l.64-65, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava III sp. zn.46T/87/2021 č.l.66-67, odpis z registra trestov č.l. 94-95, lustrácie súdu č.l. 106, odpis z registra trestov č.l. 107, trestný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.4T/28/2023 č.l. 108-109 a odpor č.l. 112, po ktorých prečítaní námietky a ani pripomienky neboli.

Trestného činu zanedbania povinnej výživy sa podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. dopustí ten, kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokoch neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať a zaopatrovávať iného, pričom sa potrestá odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 3 písm. c) Tr. zák., odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený.

Objektom tohto trestného činu je nárok na výživu, pokiaľ je založený na ustanoveniach zákona o rodine, teda priamo z neho vyplýva. Preto musí ísť o zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného.

Neplnením povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného sa rozumie iba zavinené neplatenie výživného alebo neposkytovanie zodpovedajúceho plnenia v naturálnej forme.

Uvedený trestný čin môže byť spáchaný, pokiaľ ide o subjektívnu stránku, úmyselne aj z nedbanlivosti. V každom konkrétnom prípade trestného činu podľa § 207 ods. 1 sa treba zaoberať formou zavinenia a v právnej vete rozsudku výslovne uviesť, či sa páchatel dopustil trestného činu úmyselne, alebo z nedbanlivosti.

Z platnej judikatúry súdov je zrejmé, že výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť o tom, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, spáchal obžalovaný.

V danom prípade mal súd nad všetky pochybnosti preukázané, že zo strany obžalovaného P. A. došlo k naplneniu skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, a to prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 písm. c) Tr. zák., za úpravy skutkovej vety obžaloby, týkajúcej sa výšky dlhu na výživnom.

Nebezpečnosť jeho konania pre spoločnosť spočíva v tom, že tento najmenej dva mesiace v období dvoch rokoch úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a spáchal taký čin, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený.

Jeho vina bola preukázaná okrem vykonaných listinných dôkazov, najmä výpoveďou svedkyne poškodenej L. Š., ktoré konzistentne počas celého konania vypovedala ohľadom dlhu na výživnom a o spôsobe vyhýbania sa obžalovaného tento uhradiť. Nakoľko ako sám obžalovaný pri svojej výpovedi v prípravnom konaní, skutok nepoprel, potvrdil svoju vedomosť o jemu uloženej povinnosti platiť výživné, je preukázané úmyselné konanie obžalovaného tak, ako mu to bolo kladené za vinu obžalobou.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. súd je povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie. Dôkazy obstaráva z úradnej povinnosti, pričom právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Súd je ďalej povinný v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., súd hodnotí dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Zo zákonom stanovených zásad pre ukládanie trestov vyplýva, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Páchatel'ovi možno uložiť len taký

druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky páchatela, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, pomery páchatela (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatela a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne.

Zo správy o povesti na obžalovaného P. A. podanej Obcou Riečka boli zistené len základné údaje o jeho osobe, pričom doteraz nebol riešený v Komisii na ochranu verejného poriadku.

Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplynulo, že obžalovaný P. A. nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia bola v roku 2014. Nie je poberateľom dávky pomoci v hmotnej núdzi, ani žiadnej štátnej sociálnej dávky. Náhradné výživné za povinného P. A. je L. Š. na obe deti vyplácané od 01. 11. 2013.

Z výpisu ústrednej evidencie priestupkov bolo zrejmé, že sa v období od 27. 01. 2018 do 02. 05. 2023 dopustil 8 priestupkov, všetky na úseku dopravy.

Z odpisu registra vyplynulo, že bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný, pričom v 2 prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený.

Za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. bol P. A. odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/29/21 zo dňa 08. 06. 2021, právoplatný dňa 24. 06. 2021, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody na 6 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov (do 25.12.2022), spolu s uložením povinnosti zaplatiť v skúšobnej dobe dlh alebo zameškané výživné. Jednalo sa o skutok za obdobie od 01. 11. 2019 do 08. 06. 2021 (t.j. predchádza obdobiu, ktoré je predmetom tohto trestného konania). Tento trestný rozkaz bol zrušený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava 3 sp. zn. 46T/87/21 zo dňa 22. 09. 2021, právoplatný dňa 23. 10. 2021, ktorým bol uznaný vinným z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný podmienený trest odňatia slobody na 10 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky (do 24.06.2024).

Základná skutková podstata pri prečine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. predstavuje pre súd možnosť uloženia trestu odňatia slobody až na 2 roky. Pretože obžalovaný spáchal tento čin uvedený v odseku 1, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený, kvalifikovaná skutková podstata tohto trestného činu v ods. 3 ukladá možnosť uloženia trestu odňatia slobody od 1 roka do 5 rokov.

Podľa § 49 ods. 1 Tr. zák., súd môže podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

- a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo
- b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Podľa § 49 ods. 2 Tr. zák., ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol u obžalovaného P. A. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktoré by mali vplyv na určenie výšky trestnej sadzby. U obžalovaného súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., teda že sa ku skutku doznal a oľutoval ho, ako i jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., keďže už bol za trestný čin odsúdený. S prihliadnutím na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, zároveň i s poukazom na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, zistenú jednu poľahčujúcu a jednu priťažujúcu okolnosť, dospel súd k záveru, že účel trestu z hľadiska individuálnej prevencie nemôže byť v danom prípade naplnený uložením podmieneného trestu odňatia slobody a to s poukazom na znenie § 49 ods. 2 Tr. zák., preto mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 2 roky nepodmienečne.

Pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol obžalovaný P. A. vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho súd na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Odvolanie má odkladný účinok (§306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.